

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 februarie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Diaconu,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, în cauza penală privind-o pe

Maneachin Tatiana Vladimir, născută la 27 septembrie 1980, originară din s.Trebujeni, r-nul Orhei, domiciliată în mun.Chișinău, str.P.Zadnipru 6, ap.58.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.07.2014 - 28.07.2014

Instanța de apel: 28.08.2014 - 06.11.2014

Instanța de recurs: 14.01.2015 - 24.02.2015

În baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 28 iulie 2014, Maneachin Tatiana a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, Maneachin Tatiana se învinuiește de organul de urmărire penală pentru faptul că, la 01 iunie 2014, aproximativ la ora 14.30, aflându-se la domiciliul său din str.Petru Zadnipru 6, ap.58, mun.Chișinău, în urma relațiilor ostile cu soacra Maneachin Ioana, intenționat i-a aplicat acesteia multiple lovituri cu piciorul peste coapsă, cât și cu pumnul peste antebrațul stîng, în rezultat cauzîndu-i fractura procesului stiloid os radial fără deplasare, echimoză și excoriații la nivelul coapsei stîngi care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1473/D din 30.06.2014, se califică ca vătămare corporală medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul părții vătămate I.Talpiș, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care T.Maneachin să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 2 ani închisoare, cu suspendarea executării ei pe un termen de probă de 2 ani, motivînd că instanța incorect a apreciat probele administrate, deoarece partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia lui, confirmă vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate, acestea nefiind apreciate la justa lor valoare; instanța și-a întemeiat concluziile de achitare doar pe declarațiile inculpatei și ale soțului acesteia, care urmau a fi apreciate critic; incorect

instanța s-a axat pe faptul că există o legătură cauzală între declarațiile inculpatei și raportul de expertiză medico-legală nr.1473/D din 30.06.2014; instanța a lăsat fără apreciere declarațiile părții vătămate, care a relatat circumstanțele conflictului apărut în urma căreia inculpata i-a aplicat lovituri cu piciorul peste coapsă și cu pumnii peste mână, în rezultatul căreia i-a fost fracturată mâna, precum și declarațiile martorilor D.Maneachin și Z.Golovunin;

- avocatul părții vătămate, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie recunoscută vinovată și condamnată de comiterea infracțiunii incriminate, cu stabilirea unei pedepse cât mai aspre, invocând că instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile acesteia nu sînt întrunite elementele infracțiunii, pe motiv că dînsa nu a fracturat mîna părții vătămate, de rînd ce toate probele acumulate în cauză, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor D.Maneachin și Z.Golovunin, cît și probele scrise, dimpotrivă dovedesc faptul că anume inculpata, prin aplicarea loviturilor, i-a cauzat fractura oaselor mîinii stîngi părții vătămate, dar nu S.Maneachin, și combat concluzia instanței că organul de urmărire penală nu a stabilit cert în urma căror acțiuni părții vătămate i-a fost cauzată vătămarea medie a integrității corporale; incorect instanța și-a întemeiat concluziile de achitare pe declarațiile inculpatei și a martorului S.Maneachin, care urmau a fi apreciate critic, a acestuia din urmă fiind date cu scopul de a-și apăra soția; incorect instanța a luat ca probă raportul de expertiză medico-legală nr.1473/D, prin care la partea vătămată s-a constatat excoriații pe mucoasa buzei inferioare, echimoze la nivelul toracelui și brațului stîng, excoriații la nivelul palmei stîngi și gambei drepte, care nu puteau fi cauzate de la căderea acesteia sau de la faptul că fiul o ținea de mîină; instanța nu a ținut cont de persoana inculpatei, care anterior pentru acțiuni ilegale față de partea vătămată a fost atrasă la răspundere contravențională.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și avocatul I.Talpiș în numele părții vătămate I.Maneachin.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu cerințele legii și propriei convingeri, bazate pe cercetarea sub toate aspectele a probelor, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, corect a ajuns la concluzia de nevinovăție a lui T.Maneachin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii. Instanța a indicat că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și incontestabile, prin care s-ar fi demonstrat că anume inculpata i-ar fi fracturat mîna părții vătămate, astfel lipsind legătura cauzală dintre acțiunile ei și consecințele survenite, deoarece în cadrul cercetării judecătorești cert s-a probat că aceste consecințe infracționale nu au fost geneza acțiunilor inculpatei. Potrivit concluziei din raportul de expertiză medico-legală nr.1473/D din 30.06.2014, leziunile corporale stabilite la I.Maneachin au putut fi produse și de la cădere proprie.

Prin urmare, instanța a indicat că nu are motive de a nu crede declarațiilor martorului S.Maneachin, care a relatat că cearta a fost inițiată de partea vătămată, care o trăgea pe inculpată de păr și, în timp ce dînsul încerca să o scape pe aceasta, a apucat-o pe partea vătămată în forță de mîina stîngă pentru a o determina s-o elibereze pe soția-sa, admițînd că dînsul i-a cauzat acesteia fractura brațului stîng, iar organul de urmărire penală nu a dat apreciere acțiunilor martorului dat.

Instanța a considerat că declarațiile părții vătămate I.Maneachin contravin declarațiilor martorului S.Maneachin, inclusiv și declarațiilor inculpatei, care a relatat că

dînsa nu i-a fracturat mîina, dar admite că aceasta a fost posibil c nd so ul a apucat-o pe partea vătămată de mîină pentru a o elibera pe ea, c nd aceasta din urmă o trăgea de păr.

De asemenea, instanța a constatat că învinuirea adusă inculpatei este combătută  i prin probele scrise - cererea lui T.Maneachin din 02.06.2014, prin care a solicitat să fie atrasă la răspundere I.Maneachin care, fără careva motive a maltratat-o, cauz ndu-i dureri fizice; rapoartele de constatare medico-legală nr.1281/D din 09.06.2014  i de expertiză medico-legală nr.1473/D din 18.06.2014, prin care la I.Maneachin s-a constatat fractura procesului stiloid os radial fără deplasare, echimoză  i excoriații la nivelul coapsei st ngi, care au fost cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect contodont dur, care a condi ionat o dereglare a sănătăţii de lungă durată  i se califică ca vătămare medie. Posibilitatea producerii leziunilor corporale de la cădere proprie, posibil; procesele-verbale de confruntare din 27.06.2014 dintre D.Maneachin  i S.Maneachin, I.Maneachin  i D.Maneachin; rapoartele de expertiză medico-legală nr.2507 din 02.06.2014  i nr.1516/D din 25.06.2014, potrivit cărora la T.Maneachin s-a constatat vătămări corporale neînsemnate.

5. Hot r rea nominalizată este atacată cu recurs ordinar de către procurorul V.Gavrili a care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că hot r rea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază solu ia  i instanța nu s-a pronun at asupra tuturor motivelor invocate în apel; instanța de apel men in nd solu ia de achitare a inculpatei, nu a supus verificării probele acuzării aduse în sprijinul învinuirii, care dimpotrivă confirmă vinovăţia acesteia, dar a făcut trimitere unilateral la declarațiile inculpatei  i argumentele invocate de apărător în discursul său, care au stat la baza sentinței de achitare; instanța nu s-a pronun at asupra probelor invocate de procuror în apel ce confirmă vinovăţia inculpatei; incorect instanța nu a apreciat critic declarațiile inculpatei  i a martorului S.Maneachin, care sînt cointeresați în cauza dată; instanța nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor părții vătămate I.Maneachin, a martorilor D.Maneachin  i Z.Golovunin, prin care se confirmă vinovăţia inculpatei în fapta imputată; instanța nu s-a expus asupra faptului dacă în acțiunile inculpatei este prezent elementul infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal, prin urmare în cauză s-a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării.

6. Judec nd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei  i motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judec nd apelul, verifică legalitatea  i temeinicia hot r rii atacate pe baza probelor examinate de prima instanța, conform materialelor din dosar,  i oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt  i de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum  i motivele adoptării solu iei date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce  in de următoarele: dacă fapta re inut  ori numai imputată s-a s v r it ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat  i în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanța prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate solu iona instanța de apel: dacă fapta  ntrune te elementele infracțiunii, dacă infrac iunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa

a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate. Însă, în tot cazul instanța de apel trebuie în mod obligatoriu să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin argumentarea și cu trimitere la probe, la documente, concluzia de respingere ori admitere a căruiva din motivele invocate.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că prevederile legale menționate, deși sînt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

După cum rezultă din actele cauzei, prima instanță cercetînd și apreciind probele administrate, a conchis că acțiunile inculpatei T.Maneachin nu întrunesc elementele constitutive ale faptei imputate, constatînd lipsa atît a laturii obiective, cît și celei subiective a infracțiunii incriminate.

Instanța de apel, respingînd apelul procurorului și al avocatului în numele părții vătămate, a concluzionat că prima instanță corect a constatat că învinuirea nu și-a găsit confirmare, deoarece lipsește legătura causală dintre acțiunile inculpatei și consecințele indicate în actul de învinuire, și, la fel ca și prima instanță, și-a întemeiat concluziile pe raportul de expertiză medico-legală nr.1473/D din 18.06.2014, declarațiile inculpatei, care a negat faptul comiterii infracțiunii imputate, a martorului S.Maneachin, care a confirmat cele relatate de inculpată, indicînd precum că nu aceasta i-a fracturat mîna părții vătămate.

Colegiul penal reține că, în activitatea de stabilire a adevărului, elementele care duc la realizarea cunoașterii sînt dovezile. Art.99 Cod de procedură penală enunță că, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Conform art.93 Cod de procedură penală, probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Potrivit alin.(2) al acestei norme, ca probe sînt considerate declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, martorilor, raportul de expertiză, constatările medico-legale ș.a., obținute în conformitate cu prevederile legii.

Aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sînt examinate în ansamblul lor, confirmîndu-se unele pe altele și ducînd la o concluzie univocă. Această concluzie trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, soluție ce trebuie să fie motivată astfel încît raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Din materialele dosarului, cît și din cuprinsul cererii de apel, reiese că, în confirmarea învinuirii, procurorul a prezentat ca probe declarațiile părții vătămate I.Maneachin, care a relatat circumstanțele în care inculpata i-a aplicat lovituri cu piciorul peste coapsă și cu pumnii peste mîină, în rezultatul căreia i-a fost fracturată mîina; a martorului D.Maneachin, care a declarat că T.Maneachin i-a aplicat părții vătămate două lovituri cu piciorul peste coapsa stîngă, apoi a lovit-o cu pumnul peste mîină. A doua zi aceasta avea dureri la mîină și s-a adresat la medic, unde s-a stabilit că mîina este fracturată; a martorului Z.Golovunin, care a declarat că a fost telefonată de partea vătămată, care i-a comunicat că nora, T.Maneachin, a bătut-o, i-a aplicat lovituri cu piciorul și cu pumnul peste mîină.

Verificînd decizia contestată, Colegiul penal atestă că, instanța, deși a redat în hotărîre declarațiile părții vătămate, însă acestea nu au fost analizate, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, fiind doar constatată aprecierea lor critică. Totodată, instanța, în genere nu s-a expus motivat asupra declarațiilor martorilor D.Maneachin și Z.Golovunin, în sensul dacă acestea urmează a fi admise ori respinse ca probe.

Respingînd apelul procurorului, instanța a indicat că atît organul de urmărire penală, cît și acuzatorul de stat nu au prezentat probe convingătoare în baza cărora urma să concluzioneze că anume T.Maneachin i-a fracturat mîna părții vătămate, iar din declarațiile martorilor și probele anexate la dosar, nu s-a stabilit că inculpata i-ar fi aplicat careva lovituri peste brațul stîng părții vătămate. Pe cînd atît din dispozițiile părții vătămate, cît și a martorilor D.Maneachin și Z.Golovunin rezultă contrariul.

Prin urmare, concluziile instanței contravin prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată de instanță din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv în decizia sa. Astfel, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sînt premature, ce au reiterat concluziile primei instanțe, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, într-o hotărîre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestora, și legătura lor cu conținutul altor probe, care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sînt admise, iar altele respinse.

De asemenea, Colegiul constată că instanța a pus la baza soluției de achitare raportul de expertiză medico-legală nr.1473/D din 30.06.2014, concluzionînd că leziunile corporale stabilite la I.Maneachin au fost căpătate în rezultatul căderii în moment ce ultima o trăgea de păr pe inculpată. Însă, instanța a lăsat fără apreciere raportul de constatare medico-legală nr.1281/D din 09.06.2014, prin care, în urma analizei datelor documentelor medicale ale părții vătămate, s-a stabilit fractura procesului stiloid os radial fără deplasare, echimoză și excoriații la nivelul coapsei stîngi, care au fost cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect contodont dur, ce au dus la dereglarea sănătății de lungă durată, ce coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor, care fiind preîntîmpinați de răspundere penală pentru darea mărturiilor false, au declarat sub jurămînt: I.Maneachin și D.Maneachin - că anume inculpata i-a aplicat lovituri părții vătămate cu piciorul în copsă și cu pumnii peste antebrațul stîng, și Z.Golovunin - că partea vătămată i-a comunicat că anume inculpata a maltrat-o, fracturîndu-i mîna.

Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul conchide că argumentele recurentului referitor la faptul că instanțele de fond nu au dat apreciere tuturor probelor administrate în cauză, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, și-a găsit confirmare.

Totodată, Colegiul penal reține că, pe lîngă faptul că instanța de apel urma să verifice baza probatorie propusă de acuzare, aceasta urma să constate dacă semnele faptei prejudiciabile săvîrșite de inculpată coincid cu semnele descrise în norma penală de care aceasta a fost învinuită, reținînd în sensul dat dispozițiile art.113 alin.(1) Cod penal, să verifice dacă inculpata și partea vătămată sînt membri de familie, în sensul art.133¹ Cod penal, precum și dacă sînt întrunite acele două condiții cumulative, pentru ca o rudă să poată fi considerată membru al familiei, adică să locuiască și să gospodărească împreună

cu făptuitorul, ceea ce înseamnă că persoanele respective trăiesc, se întrețin și locuiesc împreună, suportând cheltuielile gospodăriei din veniturile lor comune.

În concluzie, Colegiul penal constată că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe, nu a soluționat cauza în conformitate cu prevederile legale, adică nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și hotărârea contestată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, concomitent verificîndu-se și motivele invocate în recursul ordinar în limita competenței, să cerceteze și să analizeze la modul convenit aspectele învinuirii înaintate, precum și intenția inculpatei și, ca urmare, să constate dacă în acțiunile inculpatei sînt sau nu prezente elementele infracțiunii incriminate, sau dacă acțiunile acesteia întrunesc ori nu elementele constitutive ale altei infracțiuni împotriva vieții și sănătății persoanei, argumentîndu-și clar concluziile sale în decizia adoptată.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău Gavriliță Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014 în cauza penală în privința lui Maneachin Tatiana și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, publicată integral la 31 martie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Diaconu